

EDITORIAL

Els quatre treballs que publiquem en aquest número tenen en comú que són de recerca, parlen de coses que van existir.

Els dos darrers sobre costums i maneres de fer dels capafontins mereixen un comentari per fer més comprensibles els seus continguts.

Josep Fort ens parla d'anècdotes, de fets uns mica estrafolaris, perpetrats per capafontins que van viure fa més de cent anys, temps suficient per que la realitat sociològica de la gent fos molt diferent de l'actual; per tant, és possible que alguna de les coses que s'hi expliquin puguin semblar poc interessants, sense substància. Doncs bé, si tenim en compte que no hi havia premsa escrita, ni ràdio, ni televisió, que la gent no llegia, etc., qualsevol fet era prou important per formar part de les converses entre els vilatans. Semblen coses innocents, però és que no passaven gaires coses i de fora no venia cap notícia. Estem parlant d'una gent que treballava molt i no tenia gaire temps per fer-la petar i els temes es podien repetir durant anys i passaven d'una generació a l'altra. Capafonts era un lloc fora del món. Els capafontins sabien molt poc de les coses que passaven fora de la vall, i els de l'altra banda tampoc sabien de la seva existència. Si més no, el que es comentava era veritat; no com avui que hi ha massa informació i molta es falsa. Imaginem aquest panorama i entendrem més el significat de les coses que s'hi relaten i com la senzillesa i la bona fe ho impregnava tot.

Sobre els costums de Tots Sants podem remarcar que vam fer molts canvis per arribar on érem. La tradició de buidar carabasses per fer calaveres amb una espelma dins de la closca per fer por es va anar perdent als anys quaranta del segle passat, van resistir els panellets i la celebració de la festa. Fa uns decennis va arribar un costum molt exòtic, el Halloween, que els nostres nets van adoptar com una cosa molt moderna. Els avis hem pogut ensenyar-los com es buida una carabassa, com es fan les dents, els ulls, el nas i com es posa una espelma per acabar aquell objecte terrorífic vingut de l'altra banda de l'Atlàntic.

Vet ho aquí un motiu per fer arqueologia.

Si tornen els llums de carbur, possiblement fabricats a la Xina, com uns manera d'il·luminar-nos ecològicament, si hem fet arqueologia sobre el tema, sabrem com desembussar els cremadors i ens estalviarem haver d'anar a Internet per buscar-ho remenant entre les set-centes pàgines del manual d'instruccions.

